

Behoort bij raadsvoorstel 2005.
Nr. 040

De raad van de gemeente Zeist;

gelet op artikel 61 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van het seniorenconvent van 19 mei 2005;

besluit:

de profielschets voor de burgemeester van Zeist vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare
vergadering van 13 juni 2005

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Profielschets voor de burgemeester van Zeist

1. Inleiding

Vanwege pensionering van de heer R.G. Boekhoven zoekt de gemeente Zeist een nieuwe burgemeester. De gemeenteraad heeft daartoe onderstaande profielschets opgesteld. Een door de raad benoemde vertrouwenscommissie zal namens de raad met de selectie van kandidaten worden belast.

2. Omgevingsprofiel

Om het profiel van de burgemeester te schetsen is het van belang de omgeving in beeld te brengen waarin de nieuwe burgemeester gaat functioneren. In de volgende twee paragrafen wordt daarom eerst ingegaan op algemene kenmerken.

2.1 Gemeente Zeist

- * Zeist is een aantrekkelijke woon- en werkgemeente, gelegen op de overgang tussen de oostelijke randstad en de natuurgebieden van de Utrechtse Heuvelrug en het Kromme Rijnlandschap. Het inwonersaantal van Zeist schommelt al jaren rond de 60.000. De gemiddelde leeftijd is opvallend hoog (circa 18% 65-plussers).
- * Extrapolatie van de huidige bevolkingsontwikkeling leidt tot de conclusie dat in 2030 het percentage 65-plussers zal zijn gestegen tot 24%. Zeist heeft een behoorlijk grote groep allochtone inwoners, waarvan de meeste een Marokkaanse achtergrond hebben. De bevolking is over het algemeen relatief welvarend, maar er

- * zijn opmerkelijke verschillen tussen de wijken. De centrale ligging en bereikbaarheid maken dat Zeist een aantrekkelijke vestigingsplaats is voor bedrijven en instellingen. Zeist heeft zich ontwikkeld tot een werkgelegenheidskern met een specifiek (zorg) profiel. Van de 32.000 arbeidsplaatsen (beroepsbevolking 24.000) bevindt 53% zich in de dienstverlening en zorg.
- * Zeist beschikt over goede sociaal-maatschappelijke, zorg-, sport en winkelvoorzieningen. Er is een bloeiend verenigingsleven. Met ruim 40 instellingen heeft Zeist een veelzijdig onderwijsaanbod, waarmee niet alleen wordt voorzien in de lokale, maar deels ook in de regionale onderwijsbehoefte.

2.2 Bestuur en organisatie

De gemeenteraad van Zeist bestaat uit 31 raadsleden uit acht fracties. De verdeling is als volgt:

- 7 raadsleden van de VVD
- 6 raadsleden van Leefbaar Zeist
- 5 raadsleden van het CDA
- 4 raadsleden van de PvdA
- 3 raadsleden van GroenLinks
- 2 raadsleden van de ChristenUnie / SGP
- 2 raadsleden van D66
- 2 raadsleden van de SP

Het college wordt naast de burgemeester gevormd door wethouders van de VVD, Leefbaar Zeist, CDA en PvdA.

- Naast zijn wettelijke taken beheert de burgemeester een eigen portefeuille bestaande uit: burgerrelaties, economische zaken, regiozaken, nutsbedrijven en juridische zaken, communicatie, relatiebeheer en citymarketing. Daarnaast is hij trekker van de projecten Stationsgebied /A12/HSL, herstructurering woonwagencentrum Beukbergen, Hart van de Heuvelrug en de ontwikkeling van een nieuw raadhuis.
- * De gemeente Zeist was één van de initiatiefnemers voor de oprichting van het Platform Middelgrote Steden en de burgemeester van Zeist speelt hierin een actieve rol (de vertrekkende burgemeester is voorzitter).

In de gemeente Zeist spelen een aantal grote projecten die van ingrijpende betekenis zijn voor de toekomst van de gemeente. Het gaat hierbij onder andere om grote bouwprojecten (zoals de vernieuwing van het stedelijk gebied, ontwikkeling van het vierde kwadrant van Het Rond, Hart van de Heuvelrug en de bouw van 3000 woningen in de komende 15 jaar. De meerjarenvisie voor Zeist is vastgelegd in het Ontwikkelingsplan Zeist dat in 2004 door de gemeenteraad is vastgesteld. De gemeente Zeist maakt deel uit van verschillende samenwerkingsverbanden (onder andere Bestuur Regio Utrecht, de Reinigingsdienst Midden Nederland en het Woonwagenschap Beukbergen.) Een regionale sociale dienst is in oprichting. De gemeente Zeist streeft er naar regionale samenwerking te bevorderen, indien hiermee op activiteitsniveau wederzijds voordelen kunnen worden behaald.

De gemeente Zeist was één van de deelnemers aan de pilot Duale Gemeenten. De invoering van dualisme is voortvarend en pragmatisch opgepakt. Er is sprake van een doorlopend leerproces, waarbij bestuur en organisatie gezamenlijk proberen hun rollen, taken en bevoegdheden nader vorm te geven. De spelregels hiervoor zijn in 2005 vastgelegd in de “Spelregels besturingskader gemeente Zeist”. Van de burgemeester wordt verwacht dat hij/zij positief aankijkt tegen bestuurlijke vernieuwing en daarin een stimulerende, procesbewakende en verbindende rol vervult.

De ambtelijke organisatie bestaat uit ongeveer 500 medewerkers en is sterk in ontwikkeling. In 1998 heeft een ingrijpende reorganisatie plaatsgevonden, die niet op alle gebieden het gewenste effect heeft opgeleverd. Momenteel wordt gewerkt aan een cultuurveranderingsproces en aan de implementatie van kwaliteitsmanagement (INK model). Tot de invoering van kwaliteitsmanagement heeft de raad besloten op basis van een onderzoek van de rekenkamercommissie naar de implementatie van het Bedrijfsplan

Herstructurering (reorganisatie 1998). Bovendien is een onderzoek gestart naar de mogelijkheid en wenselijkheid van het privatiseren, verzelfstandigen of uitbesteden van onderdelen van de organisatie. De burgemeester heeft oog voor de ontwikkeling die de ambtelijke organisatie doormaakt.

Op basis van het Ontwikkelingsplan Zeist wordt door het bestuur van de gemeente Zeist een ambitieus beleid gevoerd. Op tal van terreinen zijn keuzes gemaakt om de kwaliteit van de gemeente en het geboden voorzieningenniveau te verhogen. De beschikbare middelen zijn hiermee niet in overeenstemming. Het financieel perspectief van de gemeente Zeist op langere termijn is negatief en op dit moment wordt rekening gehouden met een bezuinigingstaakstelling vanaf 2010. Komende jaren zullen keuzes gemaakt moeten worden om de ambities, doelstellingen en taken van de gemeente Zeist zodanig op elkaar af te stemmen dat er weer sprake is van een goed evenwicht en tevens ruimte ontstaat om flexibel in te kunnen springen op nieuwe ontwikkelingen.

3. Bestuurscompetenties

Voor de burgemeester worden de volgende accenten in bestuurscompetenties gelegd. Deze competenties bestaan uit basiscondities, bestuursstijlen en bestuursvaardigheden.

3.1 Basiscondities

Basiscondities zijn algemene condities die nodig zijn om het ambt van burgemeester naar behoren te vervullen. Het zijn kenmerken waarover iedere burgemeester moet beschikken. De basiscondities zijn onlosmakelijk met het ambt van burgemeester verbonden.

Bindend vermogen

De burgemeester is het verbindende element tussen mensen en belangen en kan als dat nodig is bijdragen aan het tot stand komen van een gemeenschappelijk visie. Hij/zij is een bruggenbouwer en goed in staat samenwerkingverbanden te smeden en te onderhouden.

Integriteit

De burgemeester geeft het goede voorbeeld, handelt transparant, eenduidig, volgens algemeen geaccepteerde normen en waarden, draagt deze uit en spreekt anderen erop aan.

Identificatie

De burgemeester neemt in iedere situatie die zich voordoet een passende positie in en identificeert zich met de mensen met wie hij/zij op dat moment van doen heeft. Bij een incident dat inwoners van de gemeente aangrijpt, legt hij/zij voldoende empathie aan de dag.

Onafhankelijkheid

De burgemeester staat boven de partijen en heeft zoveel gezag dat anderen hem of haar deze positie ook toekennen.

Stressbestendigheid

De burgemeester onderneemt acties en treedt op in situaties die daarom vragen. In crisissituaties straalt de burgemeester rust en vertrouwen uit.

3.2 Bestuursstijlen

Iedereen heeft een eigen stijl van besturen. Bij de bestuursstijl van de burgemeester gaat het om de basishouding van de burgemeester, de stijl waarover hij/zij primair beschikt. Van de burgemeester van de gemeente Zeist worden met name de volgende stijlen gevraagd.

Verbinder

De burgemeester stuurt door het versterken van het groepsmoreel en het stellen van kaders voor samenwerking. Hij/zij biedt ruimte voor individuele prestaties binnen het groepsverband en heeft veel aandacht voor en geeft sturing aan het samenwerkingsproces. Hij/ zij zoekt naar gemeenschappelijke doelstellingen. De burgemeester betreft mensen in de besluitvorming, biedt spirit en uitdaging en brengt conflicten tot een goed einde. Als persoon is de burgemeester een bruggenbouwer en is toegankelijk, zorgzaam en begripvol. Motto: de groep is meer dan de optelsom der delen.

Netwerker

De burgemeester stuurt door toegang te bieden tot externe middelen, bronnen en invloedssferen en het scheppen van perspectief en urgentie. Hij legt nieuwe contacten en boekt onderhandelingsresultaten. Hij bevordert de samenwerking door het optreden als boegbeeld, het bieden van netwerken en het herschikken van bestaande mogelijkheden. Als persoon is de burgemeester diplomatiek, sociabel, opportunistisch en zelfstandig. Motto: kunne we er nog meer uithalen? Is er een perfecte ruilbalans?

3.3 Bestuursvaardigheden

Om de burgemeestersfunctie in de gemeente Zeist optimaal te kunnen vervullen worden in het licht van de van hem/haar te verwachten bijdragen en rollen de volgende vaardigheden verwacht.

Inlevingsvermogen

De burgemeester onderkent de gevoelens en behoeften van anderen, hij kan zich verplaatsen in anderen en toont zich bewust van de invloed van het eigen handelen. Dit komt o.a. tot uiting doordat hij / zij rekening houdt met de omstandigheden van de ander en begrip toont voor de gevoelens van die ander. Hij / zij toont belangstelling voor anderen en laat blijken dat de ander in zijn waarde gelaten wordt. Hij / zij onderkent gevoeligheden ten aanzien van het eigen gedrag en benoemt dit naar de ander

Daadkracht

De burgemeester signaleert kansen, handelt ernaar, begint liever uit zichzelf dan passief af te wachten en onderneemt acties om gestelde doelen te bereiken. Hij/zij draagt ideeën of oplossingen aan, neemt het voortouw en signaleert en benut mogelijkheden om zaken in beweging te zetten.

Organisatie-inzicht

De burgemeester onderkent invloed en gevolgen van (eigen) beslissingen of activiteiten op onderdelen van het bestuurlijk en ambtelijk apparaat. Hij/zij toetst bij betrokken partijen of er voldoende draagvlak is voor een bepaald voorstel en kent de issues, trends, opvattingen, afhankelijkheden en belangen van ambtenaren en onderdelen van het ambtelijke apparaat alsmede de beslissende sleutelfiguren. De burgemeester weet hoe de (informele) lijnen en systemen lopen binnen de organisatie en houdt hier rekening mee, weet welke partijen/individuen betrokken moeten worden bij specifieke onderwerpen en weet welke partijen welke effecten of consequenties zullen ondervinden van acties/beslissingen.

Besluitvaardigheid

De burgemeester neemt beslissingen door middel van het ondernemen van acties of legt zich vast door het uitspreken van meningen. Hij/zij neemt tijdig de nodige beslissingen (ook op basis van beperkte gegevens), stelt beslissingen niet onnodig lang uit, neemt een standpunt in en spreekt een oordeel uit en geeft aan wanneer iets wel of niet kan

Transparantievermogen

De burgemeester weet in complexe (emotionele) situaties, een duidelijke lijn aan te geven, de kern te benoemen of zaken te verbreden en verschillen en overeenkomsten in standpunten van partijen transparant te maken. Hij / zij is in staat om complexe informatie vanuit verschillende rationaliteiten te beschouwen, kan

buiten het eigen denkkader treden, begrijpt wat omgaat in mensen en kan dit benoemen en creëert duidelijkheid en transparantie in discussies

Visie uitdragen

De burgemeester draagt de richting uit waarin de gemeente zal gaan, geeft de doelen aan die moeten worden nagestreefd op een aansprekende wijze en creëert draagvlak. Hij/zij beziet acties voor de korte termijn in een lange-termijnperspectief, denkt een aantal stappen vooruit, geeft de betekenis aan voor het te voeren beleid van huidige en toekomstige ontwikkelingen, weet mensen te mobiliseren en te enthousiasmeren om mee te werken en herkent snel hoofdlijnen.

- * **4. Rollen van de burgemeester** (uit spelregels en afspraken besturingskader gemeente Zeist)
- *
- *
- * • Voorzitter van raad en college
 - * • Belast met de uitvoering van zijn wettelijke taken
 - * • Bewaker van het collegebeleid, de beleidskaders en de kwaliteit van de integrale dossiers en processen
 - * • Binnen het college de verantwoordelijke / bindende figuur ten opzichte van het team en de individuele leden.
 - * • Samen met de gemeentesecretaris en in afstemming met de griffier “vluchtleider”
- *

5. Tenslotte

Een assessment kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

13 juni 2005